

- сприяють контролю за роботою підприємств, колективів та окремих працівників;
- застосовують міри дисциплінарної відповідальності.

Таким чином, в управлінській діяльності організацій адміністративний метод управління посідає важливе місце. Він забезпечує чіткий розподіл обов'язків в апараті управління, додержання правових норм і повноважень у вирішенні питань господарської діяльності.

Підсумовуючи дослідження, зазначимо, що формування стратегії розвитку підприємства - це важлива і відповідальна частина у діяльності підприємства, від якої залежать його майбутні фінансові результати та місце на ринку, а також вміння управлінського персоналу оптимально використовувати ресурсну базу із забезпеченням ефективної результативної діяльності. Запропоновані авторами підходи, методи, прийоми та інструментарій досліджень адміністративного менеджменту показують необхідність і неминучість його органічної єдності і конструктивної взаємодії з щоденною практичною діяльністю організації.

Література:

1. Карпенко Л.М. Розробка системи аналітичних показників інтегрованого управлінського аналізу інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства / Л.М. Карпенко / Mechanism of Sustainable Development of Economic Systems Formation Collective monograph. Vol. 2. Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland, 2014. – P. 222-234.
2. Кортни Х. Стратегия в условиях неопределенности / Х. Кортни, Дж. Керкленд, П. Вигери// Экономические стратегии. 2002 г. №6, с. 78-85
3. Райченко А.В. Административный менеджмент: Учебник. – М.: ИНФРА_М, 2015. -416 с.
4. Илышева Н.Н., Крылов С.И. Учёт, анализ и стратегическое управление инновационной деятельностью. – М.: Финансы и статистика, 2014. – 216 с.
5. Frank J. Fabozzi, CFA. Investment management / Frank J.Fabozzi. – 2nd ed. – USA, New Jersey 07458, 1998. - 837 pages.

Koverza V.S.

Ph.D. Associate Professor,

*Donetsk National University of Economics and Trade name after Mykhailo Tugan-Baranovsky,
Krivoy Rog, Ukraine*

TRANSFORMATION RISKS BANK OF RESOURCES

Коверза В.С.

к.э.н., доцент,

*Донецкий университет экономики и торговли имени Михаила Туган-Барановского,
Кривой Рог, Украина*

РИЗИКИ ТРАНСФОРМАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ РЕСУРСІВ

The essence of risks arising from the transformation of bank resources.

Key words: bank resources, transformation, risk, deposit banks.

Розглянуто сутність ризиків, що виникають при трансформації ресурсів банку.

Ключові слова: банківські ресурси, трансформація, ризик, депозит, банки.

В період кризового стану економіки України змінилися умови функціонування та використання банківських ресурсів. Як наслідок, виникло багато питань теоретичного і практичного характеру щодо оптимізації ресурсів банків.

Дослідженню основних аспектів складної і багатопланової проблеми банківського капіталу присвячені праці багатьох провідних вітчизняних та зарубіжних економістів: О.В. Васюренка, А.П. Вожжова, Н.Е. Грязновой, О.Д. Дзюблюка, В.Кириленка, Т.Д. Косової, Ю.Є. Лютого, А.М. Мороза, Л.О. Омелянович, А.А. Пересади, А.М. Поддєрьогіна, М.І. Савлука, А.М. Смулова, В.М. Федосова, В.А. Царькова та інших.

Але питання трансформації банківських ресурсів у взаємозв'язку з функціями управління ресурсами в наукових дослідженнях висвітлено недостатньо. В той же час цей науковий напрям є важливим для діяльності банків, і таким, що спрямований на упередження банківських ризиків, пом'якшення вразливості щодо кризових явищ.

Ризики притаманні практично всім сторонам банківської діяльності. У науковій літературі зазвичай вказуються в якості головних кредитні, валютні, процентні ризики, ризики ліквідності та ін. Переважають при цьому ризики активних операцій. Це природно - вони несуть очевидну і суттєву загрозу шкоди для банку. Ризики ресурсні окремо, як правило, не розглядаються, а розглядається зазвичай їх впливу на ризики ліквідності. Періодично виникають в банківській системі України проблеми з нестачею коштів, випадки їх масового відтоку свідчать про те, що істотне значення в банківській діяльності займають ресурсні ризики.

Ресурсний ризик визначається ймовірністю того, що величина ресурсів, що знаходяться в розпорядженні банку, виявиться менше розрахункового або прогнозованого рівня. Ресурсний ризик призводить до проблем ліквідності і при прояві вимагає непередбаченого раніше термінового заповнення ресурсів [1 с. 593]. Таке їх поповнення приводить звичайно до додаткових витрат, тобто ризик проявляється у втратах, що викликаються необхідністю термінового пошуку засобів, що перекривають виник дефіцит. Якщо цей дефіцит перекрити не вдається, то виникають проблеми з погашенням зобов'язань, які можуть викликати паніку серед клієнтів і привести до масового ажіотажного вилучення ними коштів, закриття депозитних рахунків, переказу коштів з поточних рахунків в інші банки. У даному випадку ризик викликається можливістю непередбаченого істотного відтоку коштів зі складу банківських ресурсів і може призвести не тільки до додаткових витрат, але і до банкрутства банку.

У цілому по банківській системі криза виявила цікаві факти. А.А. Сугоняко, президент Асоціації українських банків зазначив: «...найпотужніші банки в Україні на перевірку виявилися найслабшими. Найбільш істотно похитнулося фінансове становище банків, активно залучали «короткі» гроші населення. Вони втратили більше за інших в період кризи і зажадали фінансових вливань ззовні». «Більше інших постраждали банки, що мають багато зарплатних проектів. Забирали, в основному, вклади до запитання і кошти юридичних осіб».

Ресурсні ризики проявляються також при зміні структури акумульованих ними коштів - поступово довгострокові депозити можуть заміщатися короткостроковими, а короткострокові - депозитами до запитання. Це в результаті може призвести до того, що при збереженні загального рівня ресурсів ризик їх зменшення внаслідок факторів випадкового характеру зростає. У даному випадку ресурсний ризик виникає внаслідок зміни структури акумульованих коштів, заміни «довгих» грошей «короткими».

Проблеми з ресурсами можуть бути наслідком недостатньо кваліфікованого менеджменту при трансформації акумульованих банками коштів до складу його ресурсів. При трансформації депозитів до запитання в поточні пасиви банку методом самостабілізації може бути невірно оцінено рівень умовно-постійної частини поточних пасивів, що відповідають вимогу їх розміщення в «довгі» активи. При трансформації змінної частини поточних пасивів до складу стабільних ресурсів шляхом їх часткового блокування короткостроковими запозиченнями на міжбанківському ринку фахівці банку можуть також невірно оцінити динаміку змінної частини поточних пасивів і можливості її стабілізації. Упущення при розробці та реалізації ресурсної політики в частині формування термінових депозитів також можуть призвести до несвоєчасного заповнення при трансформації методом послідовних заміщень. Внаслідок цього фактичний рівень стабільних ресурсів у розпорядженні банківського менеджменту може виявитися менше очікуваного і менше рівня вимог банку.

Трансформація банківських ресурсів полягає в перетворенні різномірних за структурою і складом акумульованих банком коштів в його ресурси, що відповідають вимогам їх розміщення в активи - у т. ч. в довгострокові кредити та інвестиції. Процеси трансформації, притаманні банківській діяльності, є однією з головних її складових. Оцінюючи рівень трансформації акумульованих коштів, банк визначає можливості

формування стабільних і довгострокових ресурсів як в поточний момент часу, так і на майбутню перспективу.

Ризик трансформації полягає в тому, що обсяг цих ресурсів у силу як об'єктивних, так і суб'єктивних причин може не відповідати розрахункам і очікуванням. Залучення банками коштів піддано впливу випадкових факторів, які доповнюються випадковим характером самих процесів трансформації, що зумовлює складність і неоднозначність можливих ситуацій.

При оцінюванні ризиків при цьому слід виходити з одного з постулатів теорії ймовірностей, який свідчить, що наскільки б малій ні була ймовірність настання події, але якщо вона існує, то не можна виключати того, що дана подія може наступити. Ризики - невід'ємна складова банківської справи. Існують ризики, що впливають на формування ресурсів банку:

1. Ризик відтоку коштів, що визначається ймовірністю непередбаченого відтоку коштів понад обсяги, передбачених депозитними договорами.

2. Ризик заміщення - це ризик, який визначається ймовірністю дефіциту коштів внаслідок обмежених можливостей банку щодо заміщення (заповнення) вилучаються депозитів.

3. Ризик поповнення - ймовірність недостатнього збільшення коштів для досягнення заданого рівня ресурсів.

Банківська діяльність успішна тоді, коли ризики передбачувані і контрольовані, а прийняті рішення обмежені рамками допустимих втрат на противагу альтернативі отримання доходів [2 с. 316].

Визначаючи можливий рівень розміщення ресурсів у довгострокові активи, банки приймають на себе ризик того, що можливе настання ситуації, при якій рівень ресурсів знизиться, виявиться недостатнім щодо рівня активів, що призведе до проблем з ліквідністю і до необхідності оперативного поповнення коштів.

Формування стійких поточних пасивів відбувається при стабільній клієнтській базі і середніх оборотах за їх рахунками, що забезпечується збереженням ділової активності в регіоні обслуговування конкретного банку протягом певного періоду.

Стабільна частина поточних пасивів є в цьому випадку досить стійкою, що дозволяє планувати її розміщення в активи в довгостроковій перспективі. Випадкові відхилення фактичних залишків поточних пасивів від їх середньої величини можуть бути охарактеризовані як ординарні.

Характер випадкових відхилень і співвідношення максимального рівня поточних пасивів з їх стабільної, незнижуваної частиною може істотно відрізнятись для різних банків.

Формування банківських ресурсів передбачає диверсифікацію акумульованих коштів. В їх основі знаходяться постійні кошти у вигляді власного капіталу банку, стабільні строкові депозити і позики, а також нестабільні депозити і позики до запитання. Теоретично можна все залучені кошти мати у формі самих «дешевих» залишків на поточних і розрахункових клієнтських рахунках. Однак банк повинен створювати збалансовані ресурси, в які включають як «дешеві», але нестабільні, так і стабільні, але «дорогі» кошти. Розвиток банку передбачає послідовне збільшення рівня наявних у його розпорядженні ресурсів. Для виконання цієї вимоги необхідно, щоб обсяги поповнення ресурсів випереджали їх відтік з банку. З цією метою банками проводиться цілеспрямована діяльність по поповненню депозитів, пошуку нових послуг, що забезпечують збільшення коштів, що у розпорядженні банку. При цьому вивчаються можливості залучення коштів населення та СПД, впроваджуються карткові проекти, розширюється спектр послуг з прийому депозитів: за термінами, періодам виплати відсотків, можливості часткового вилучення коштів протягом договірної строку або можливості поповнення рахунку та ін. Отримує розвиток відкриття депозитних рахунків, накопичення на яких обумовленої договором суми робить можливим подальше кредитування придбання предметів споживання тривалого користування та участі в програмах іпотечного житлового будівництва.

Отримання споживчих кредитів часто передбачає створення депозиту для накопичення початкового внеску, а це, у свою чергу, створює ресурсну базу для кредитування. Розвиток таких вкладів грає виключно важливу роль і на макрорівні. За наявності системного підходу саме ці депозити в значній мірі здатні поглинати «надлишкову» грошову масу, доходи населення в періоди економічного зростання і протидіяти інфляції, а їх акумуляція банками створює нові інвестиційні можливості [3 с. 112].

Необхідно відзначити, що розвиток діяльності банків з приймання різноманітних депозитів, що відрізняються як за термінами, так і за величинами, є перспективним в силу того, що при цьому банки формують збалансовану структуру ресурсів як за обсягами, так і за термінами.

Література:

1. Хараман В.С. Оптимізація ресурсної бази комерційних банків Донецького регіону// Проблеми и перспективы развития сотрудничества между странами Юго-Восточной Европы в рамках Черноморского экономического сотрудничества и ГУАМ: сборн. науч.труд. – Стамбул – Донецк: ДонНУ, РФ НИСИ в г.Донецке, 2010. – часть II
2. Хараман В.С. Проблеми розвитку регіональних банків// Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: Збірник наукових праць. – Маріуполь: ДВНЗ «ПДТУ», 2011. – Т.1.
3. Формування банківських ресурсів з урахуванням трансформаційних процесів: [монографія] / Л.О. Омелянович, А.П. Вожжов, В.С.Коверза. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2013. – 281 с.

Kulchytskyy M. I.

Candidate of Economic Sciences, Доцент

Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine

Zabrotska O. V.

Candidate of Economic Sciences, Teacher

*The Lviv regional institute of state administration of the National academy of state administration
is at President of Ukraine*

STRATEGY OF PUBLIC REGIONAL POLICY UKRAINE IN THE CONTEXT OF FINANCIAL DECENTRALIZATION

Кульчицький М. І.

кандидат економічних наук, доцент

Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна

Заброцька О. В.

кандидат економічних наук, викладач

Львівський регіональний інститут державного управління,

Національної академії державного управління при Президентові України

СТРАТЕГІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Investigational strategy of public policy in Ukraine in the context of financial decentralization in the direction of development of territories. The vectors of strategy of steady development, ways of the financial providing of regional development, stages and underline importance of correct interpretation of process of decentralization, are considered in Ukraine. It is marked importance for Ukraine of bringing in of the best world practices for reformation of economy of country.

Keywords: *strategy, public regional policy, financial decentralization, steady development, globalization, regional financial policy, regional development, financial territorial smoothing, interbudgetary relations.*

Досліджено стратегію державної політики в Україні в контексті фінансової децентралізації у напрямі розвитку територій. Розглянуто вектори стратегії сталого розвитку, шляхи фінансового забезпечення регіонального розвитку, етапи та підкреслено важливість правильного тлумачення процесу децентралізації в Україні. Наголошено на важливості для України залучення найкращих світових практик для реформування економіки країни.

Ключові слова: *стратегія, державна регіональна політика, фінансова децентралізація, сталий розвиток, глобалізація, регіональна фінансова політика, регіональний розвиток, фінансове територіальне вирівнювання, міжбюджетні відносини.*